

Íbúðamarkaður í niðursveiflu

Ingólfur Bender, aðalhogfræðingur SI

Hádegisverðarfundur FVH

Okt. 2019

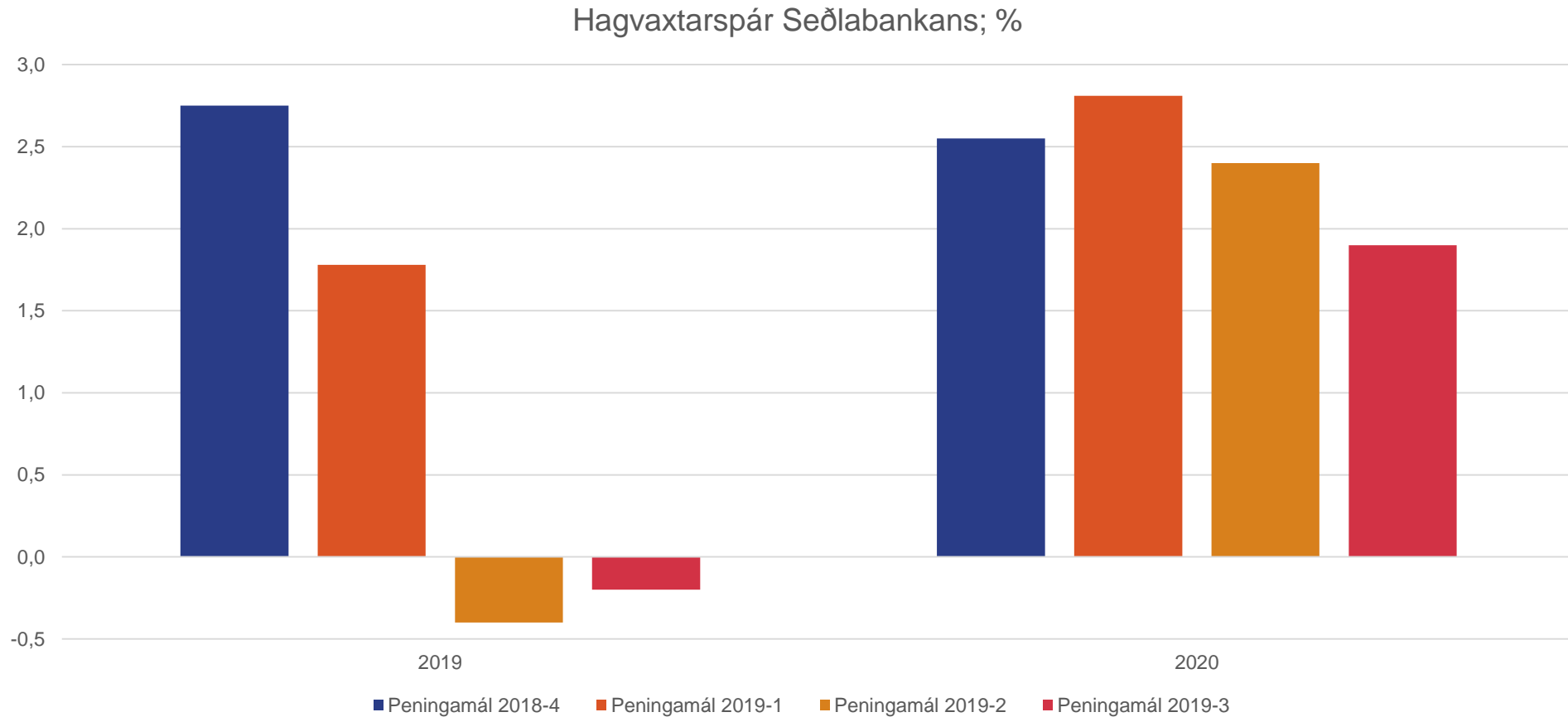
25
ára
1994
2019

Samtök
iðnaðarins

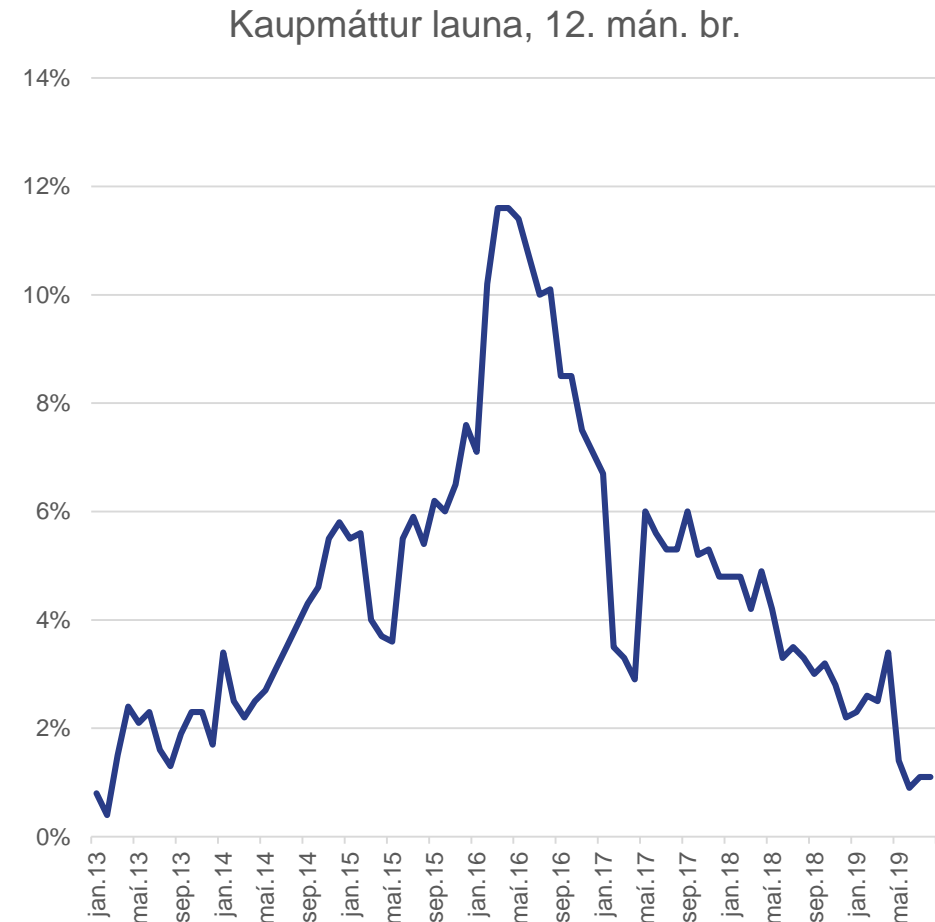
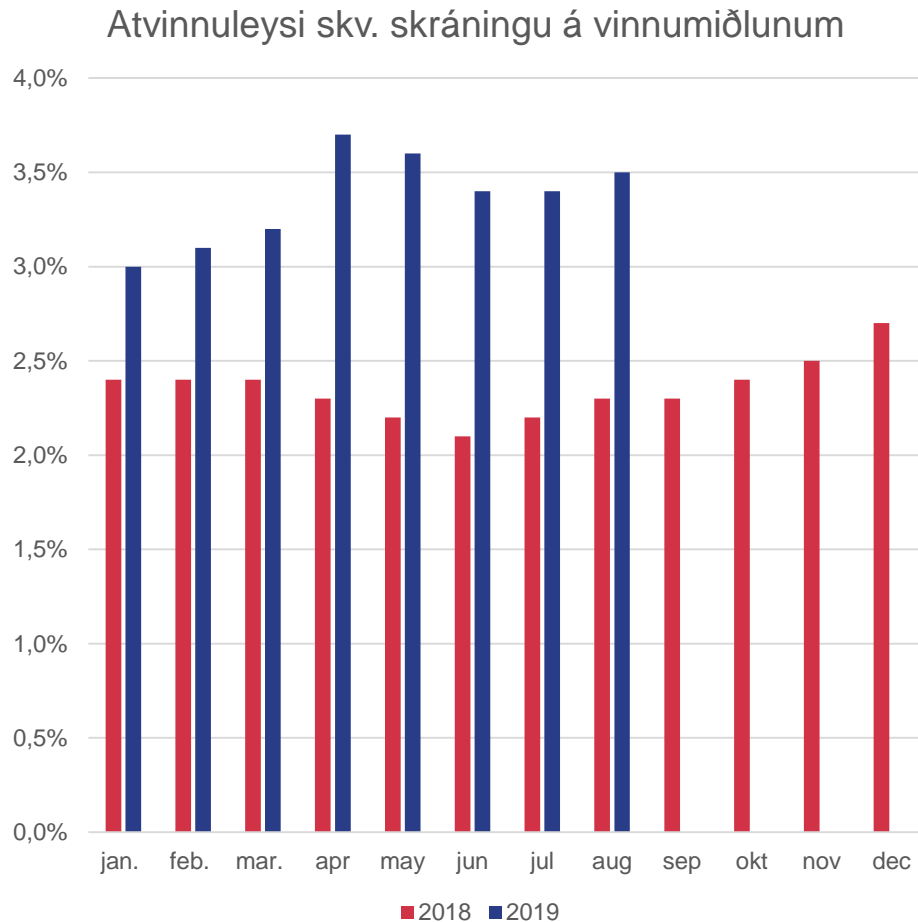
Íbúðamarkaðurinn ná tengdur hagsveiflunni

Hagvaxtarspár hafa verið að lækka síðustu misseri

Hagur heimilanna vex hægar

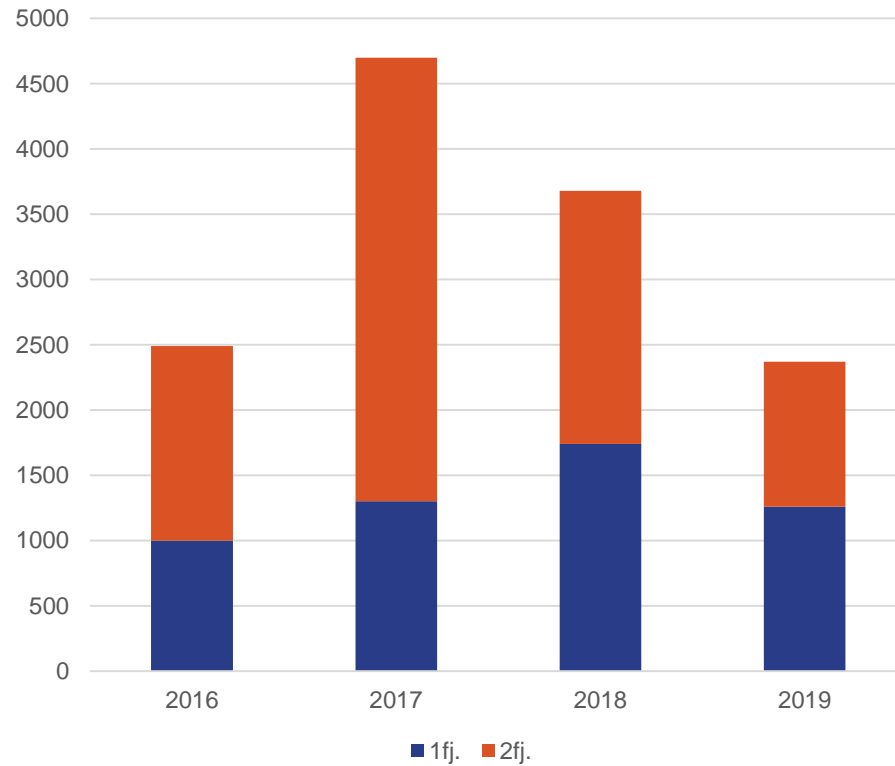
Hefur áhrif á spurn eftir íbúðum

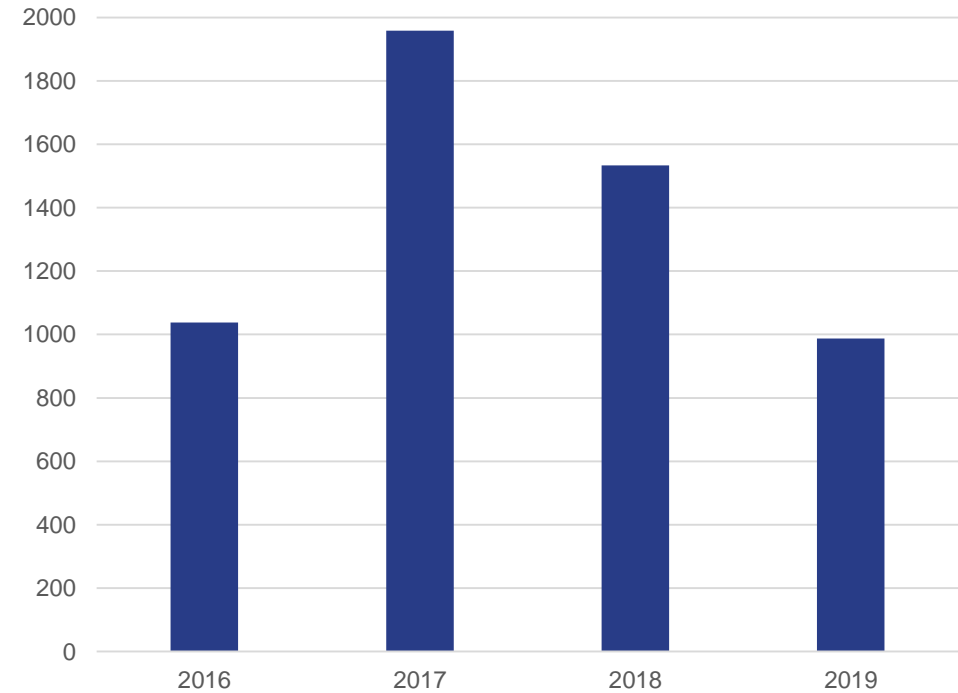
Dregur úr þörf fyrir nýjar íbúðir

Niðursveiflunni í efnahagslífinu fylgir minni innflutningur vinnuafis

Aðfluttir umfram brottflutta

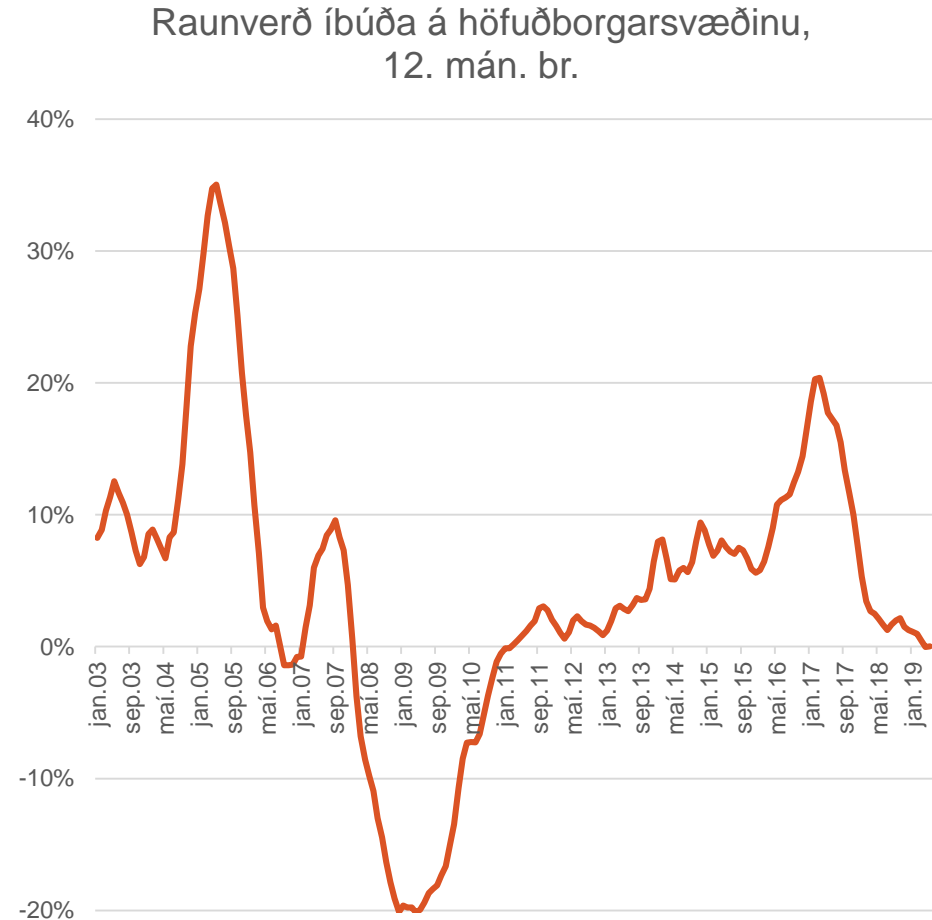
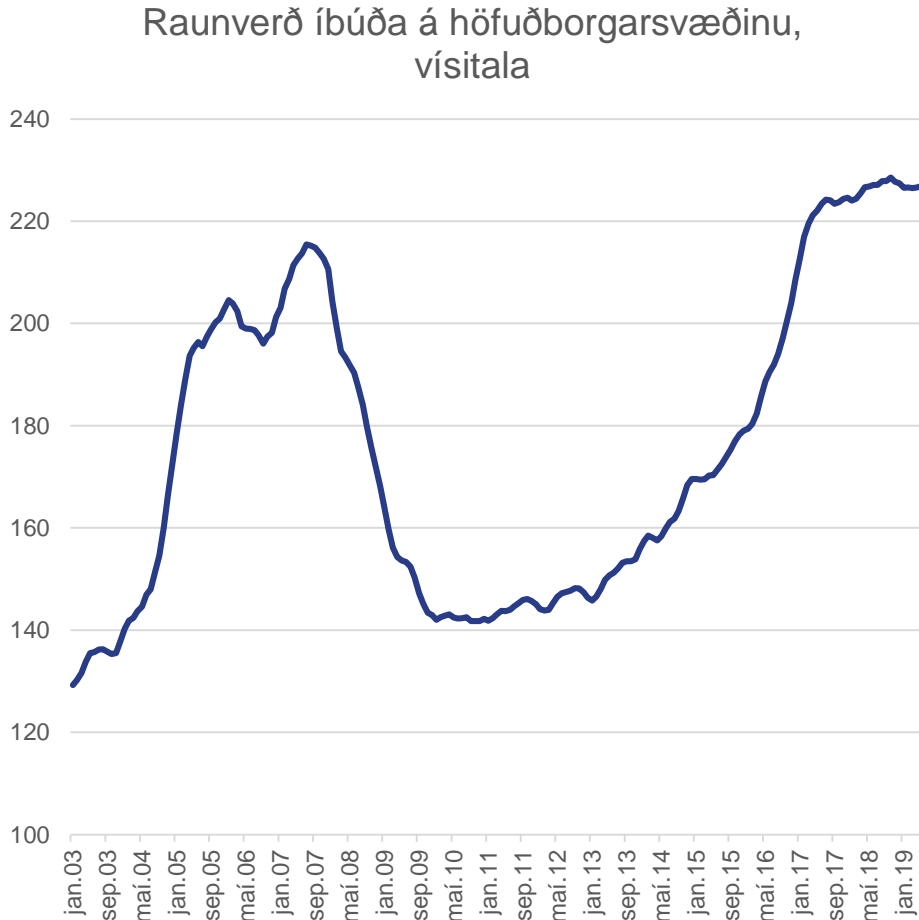

Þörf fyrir nýjar íbúðir vegna aðfluttra umfram brottfluttra á fyrri helmingi árs m.v. 2,4 pr. íbúð

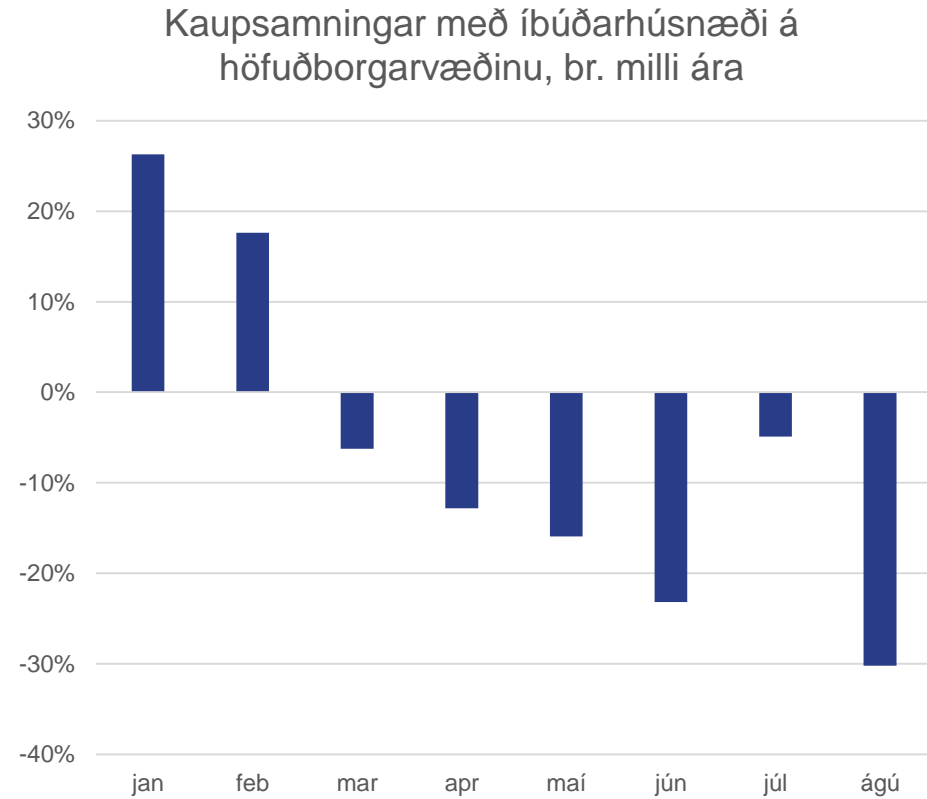
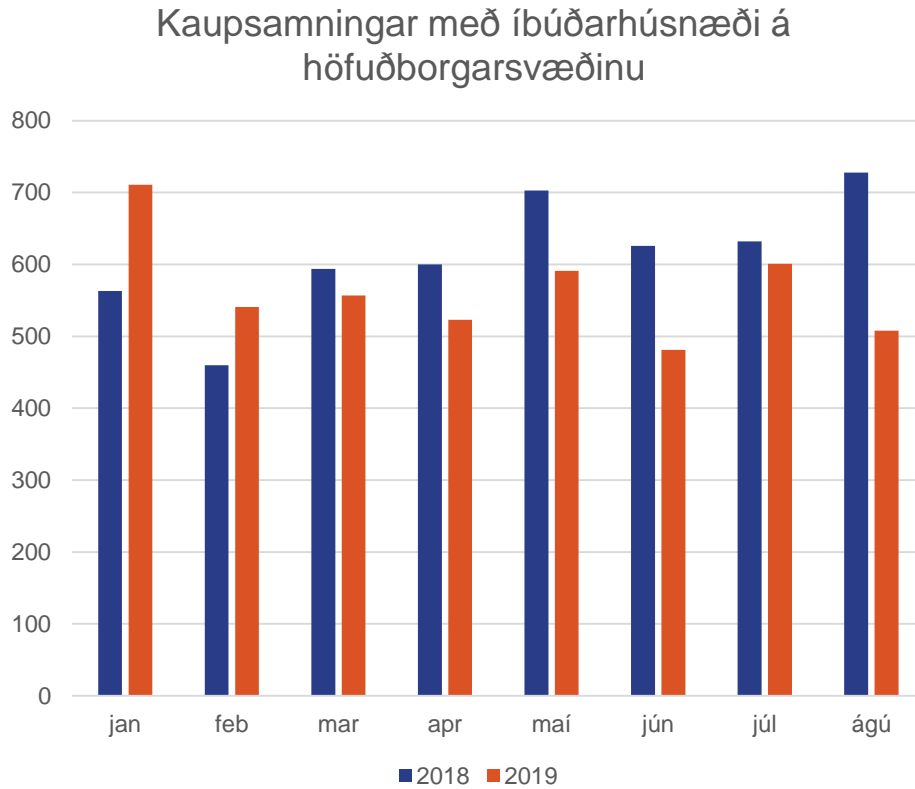
Hægt hefur á hækkun verðs íbúða

Raunverð stendur nánast í stað í hæðstu hæðum

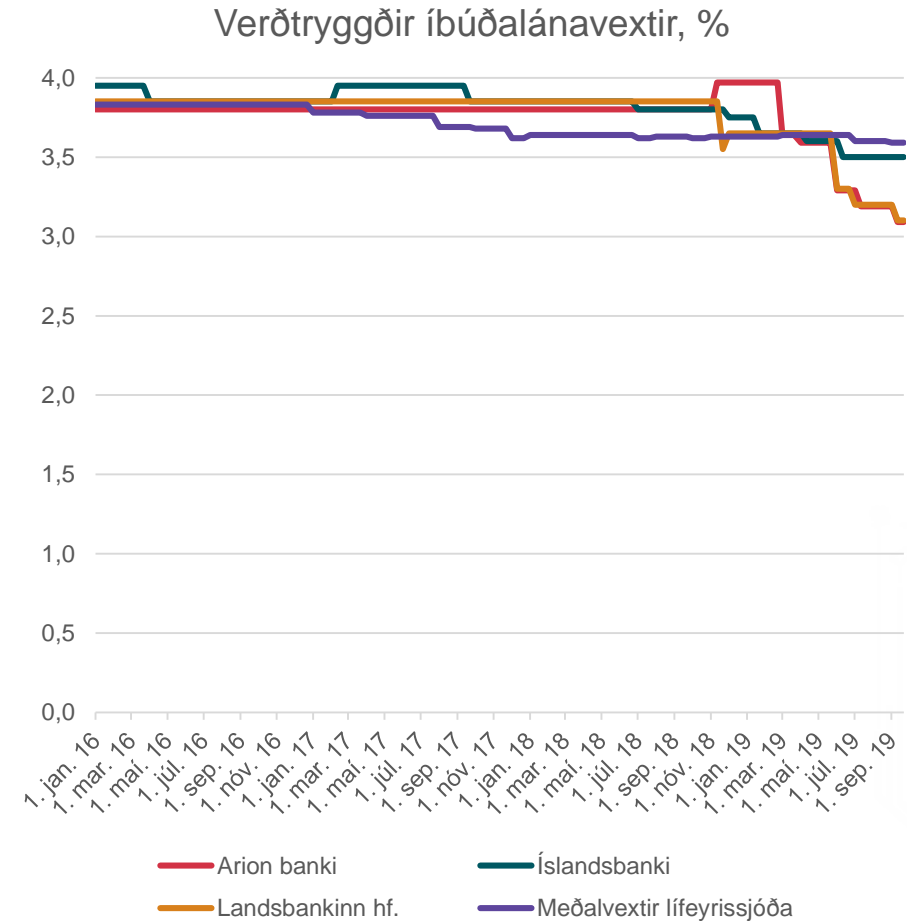
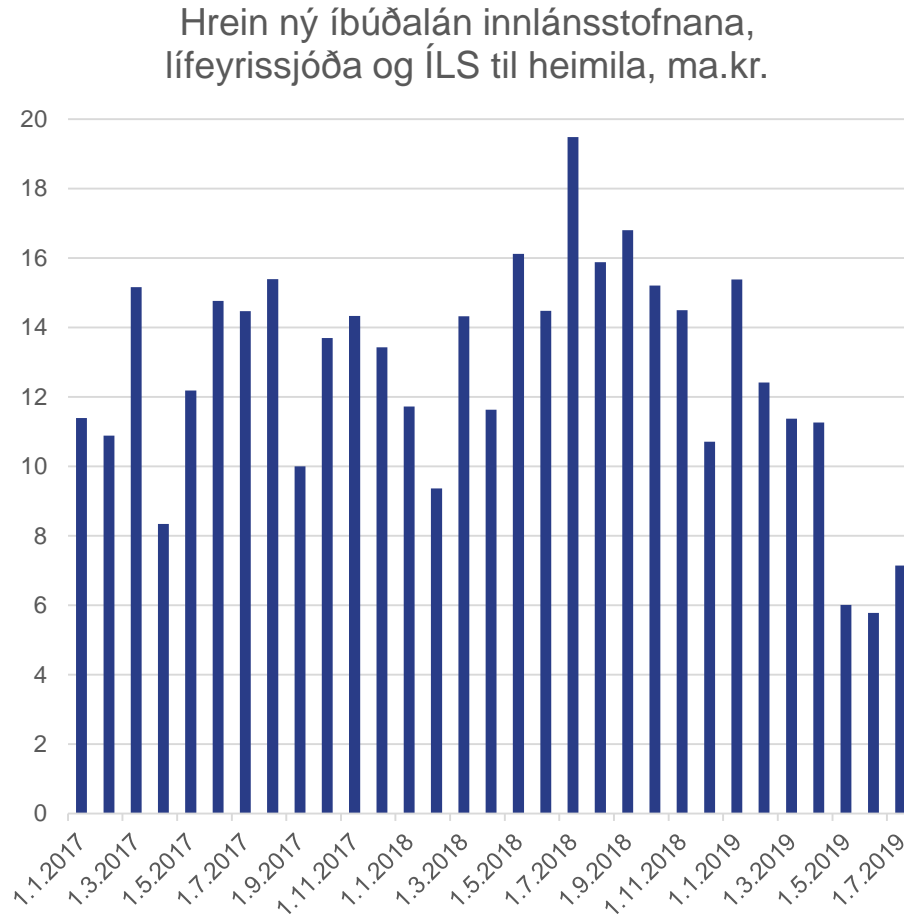
Hægari gangur í sölu íbúða

Kaupsamningum fækkar og fleiri íbúðir seljast undir verði

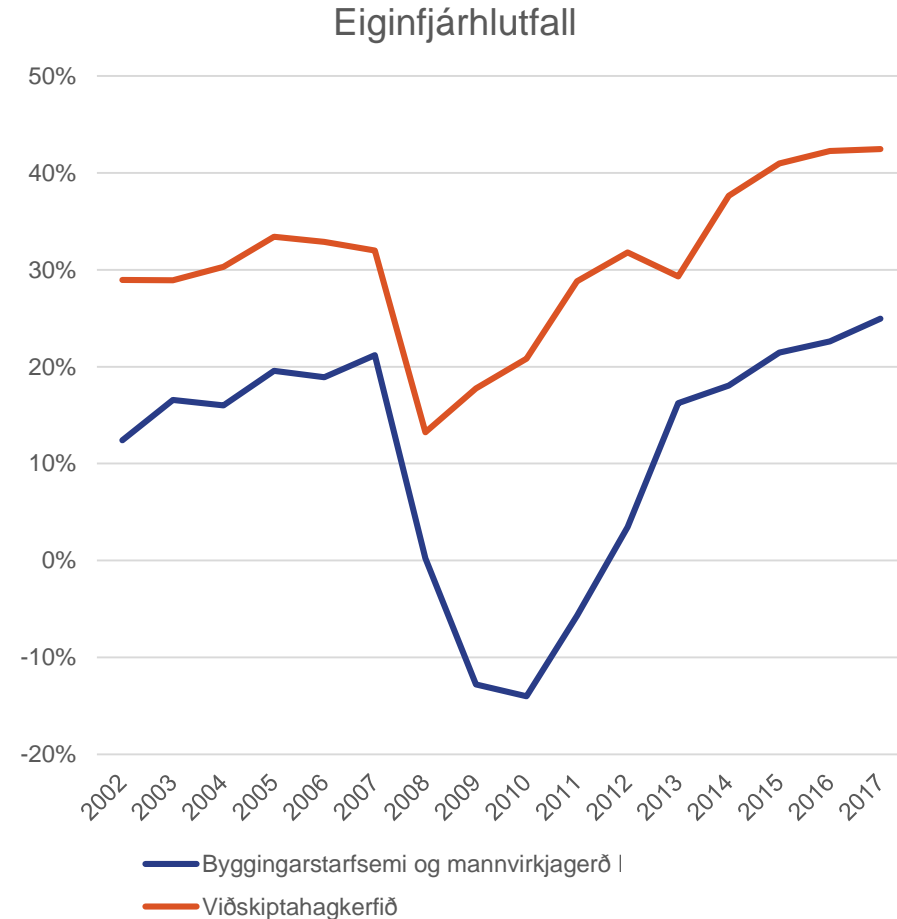
Dregur úr hreinum nýjum íbúðalánnum

Lækkun vaxta íbúðalána skapar mótvægi

Miklar sveiflur í byggingarstarfsemi

Hagsveiflan birtist margfalt í sveiflum í greininni

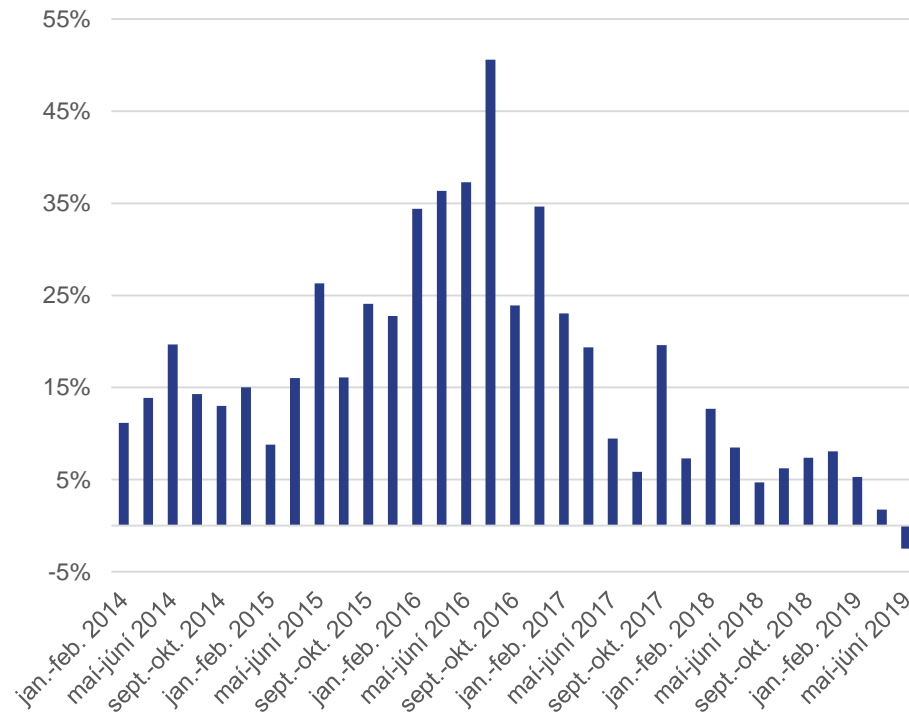

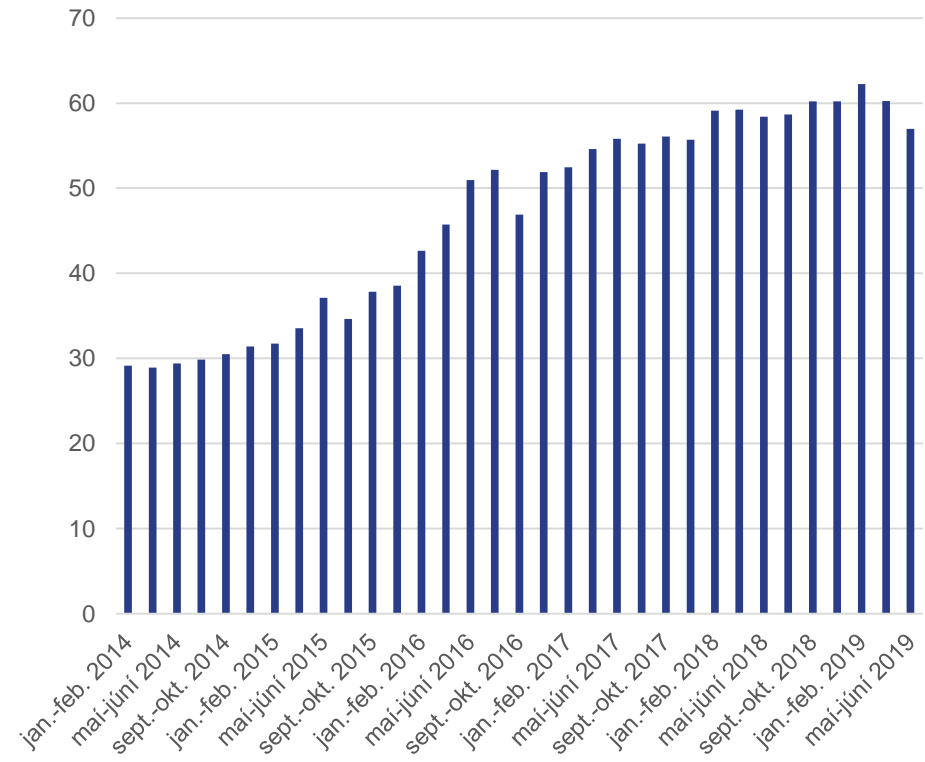
Velta dregst saman

Samdráttur mælist nú í veltu í fyrsta sinn í um 6 ár

Velta í byggingarstarfsemi og mannvirkjagerð, br. á föstu verði frá sama tímabili árinu áður

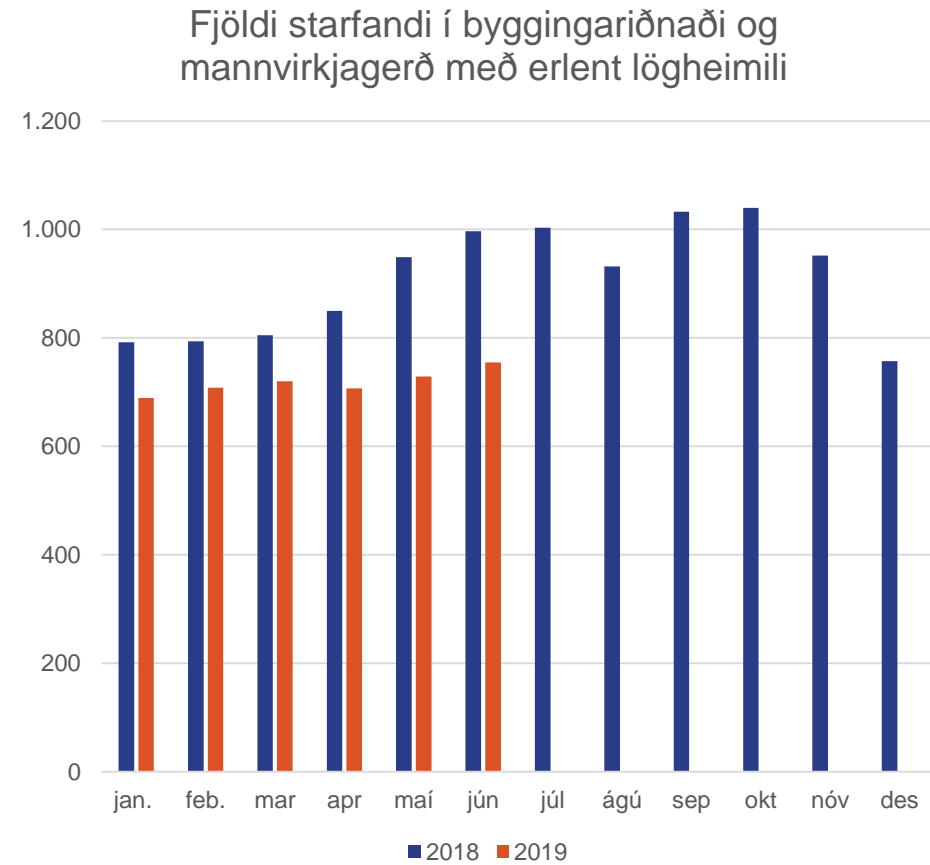
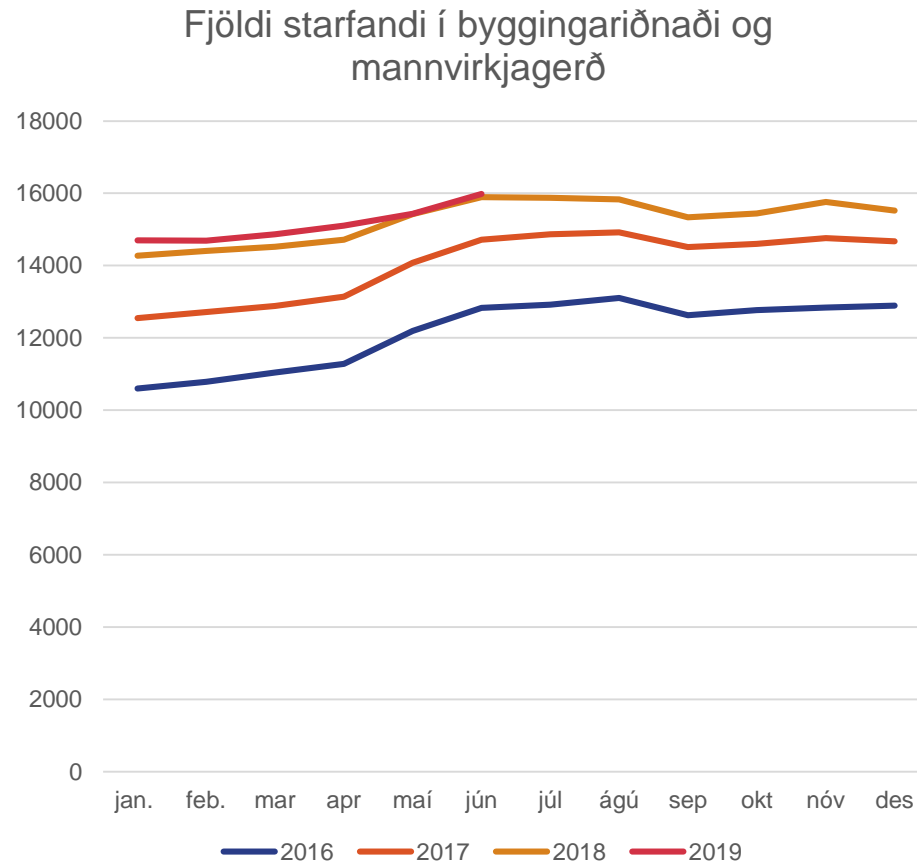

Velta í byggingarstarfsemi og mannvirkjagerð, ma.kr., fast verðlag 2019

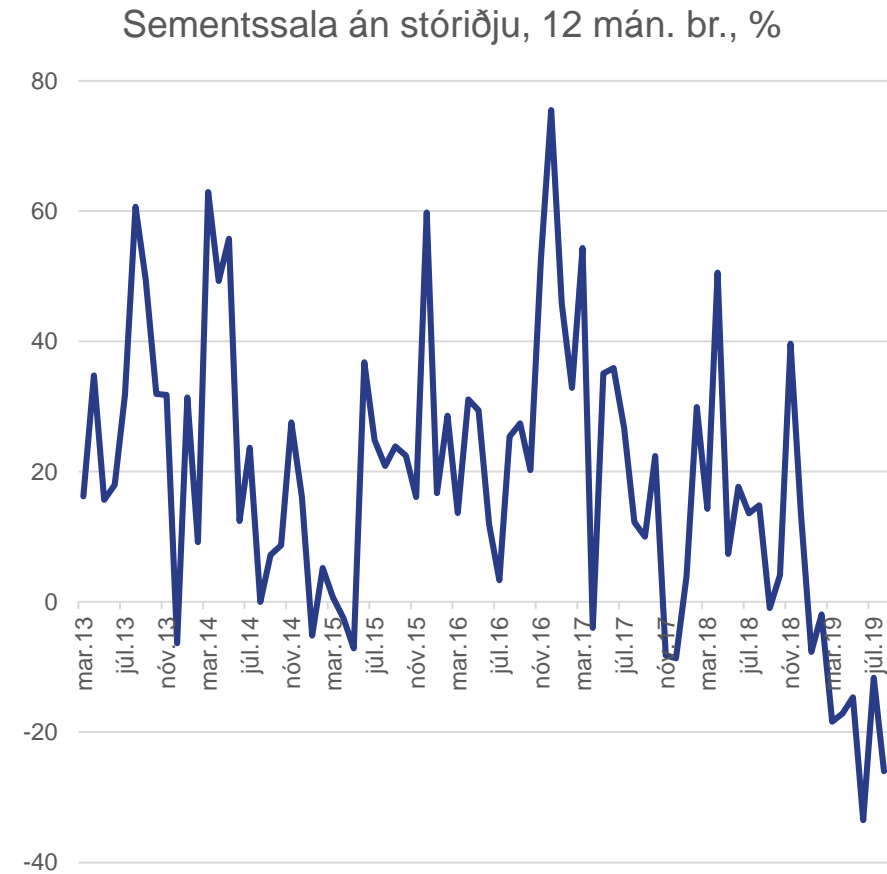
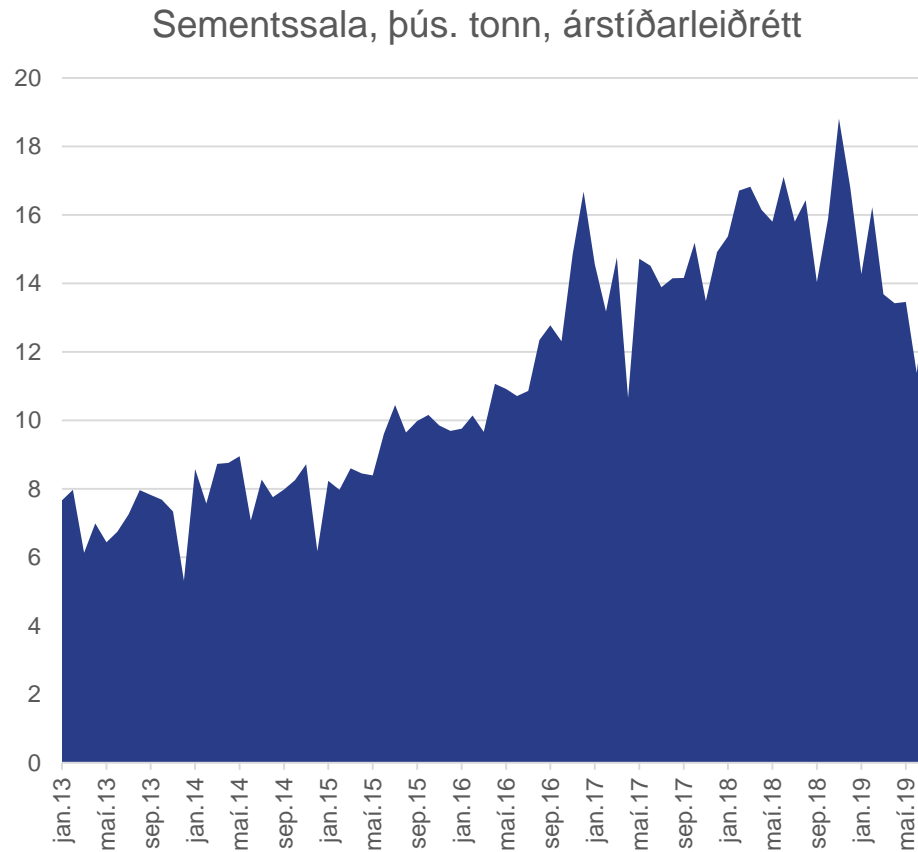
Störfum hætt að fjölga

Samdráttur í fjölda erlendra starfsmanna í byggingariðnaði og mannvirkjagerð

Samdráttur á fyrstu stigum íbúðabygginga

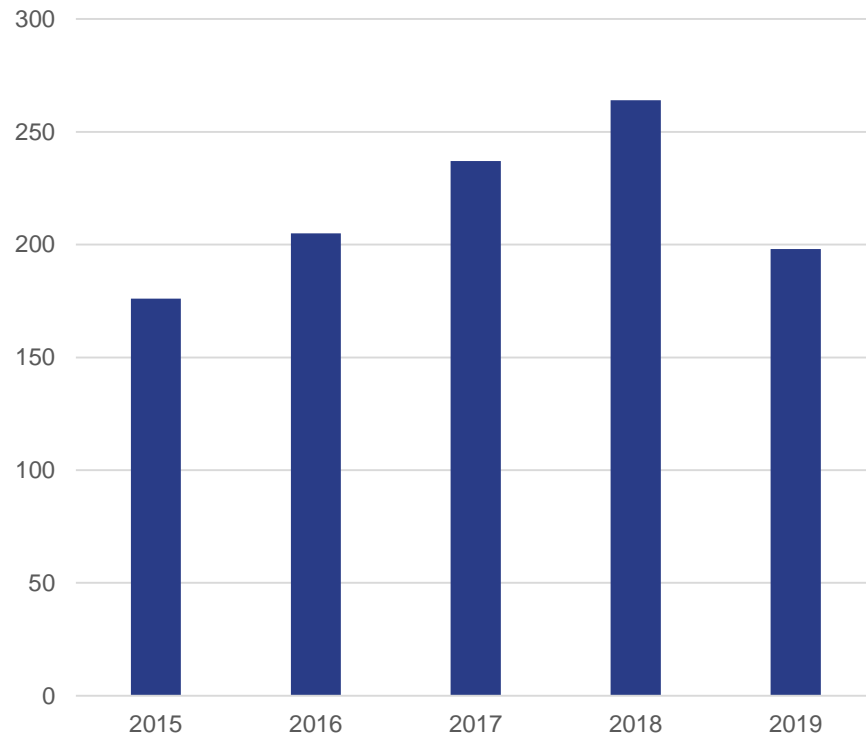
Samdráttur í sölu á sementi og steypustyrktarjárni

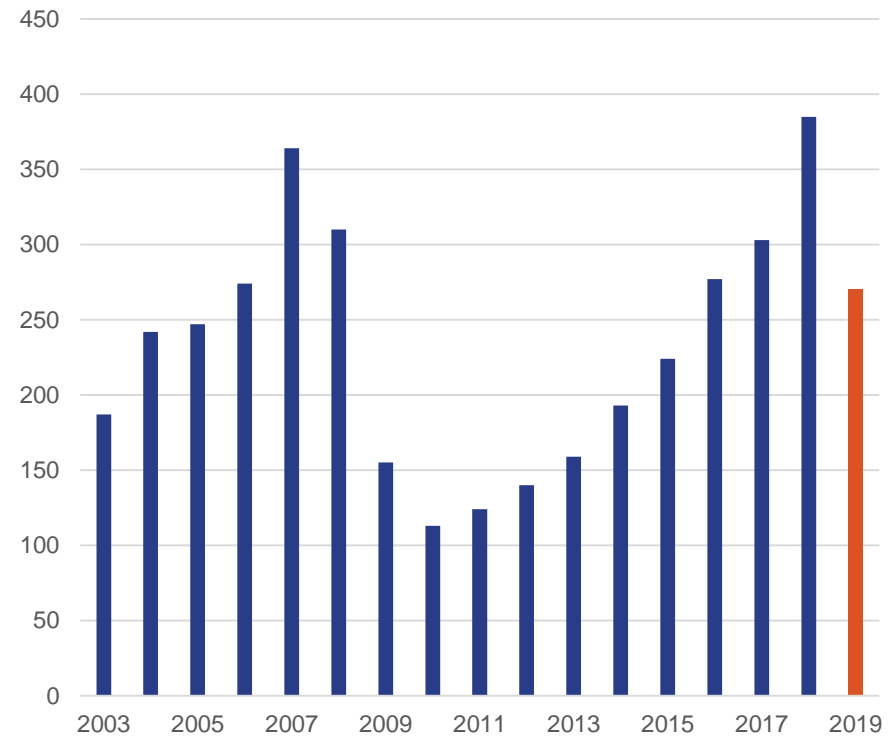
Færri skoðaðir kranar

Fækkun skoðaðra kрана í fyrsta sinn síðan 2010

Fjöldi skoðaðra kрана jan.-sep.

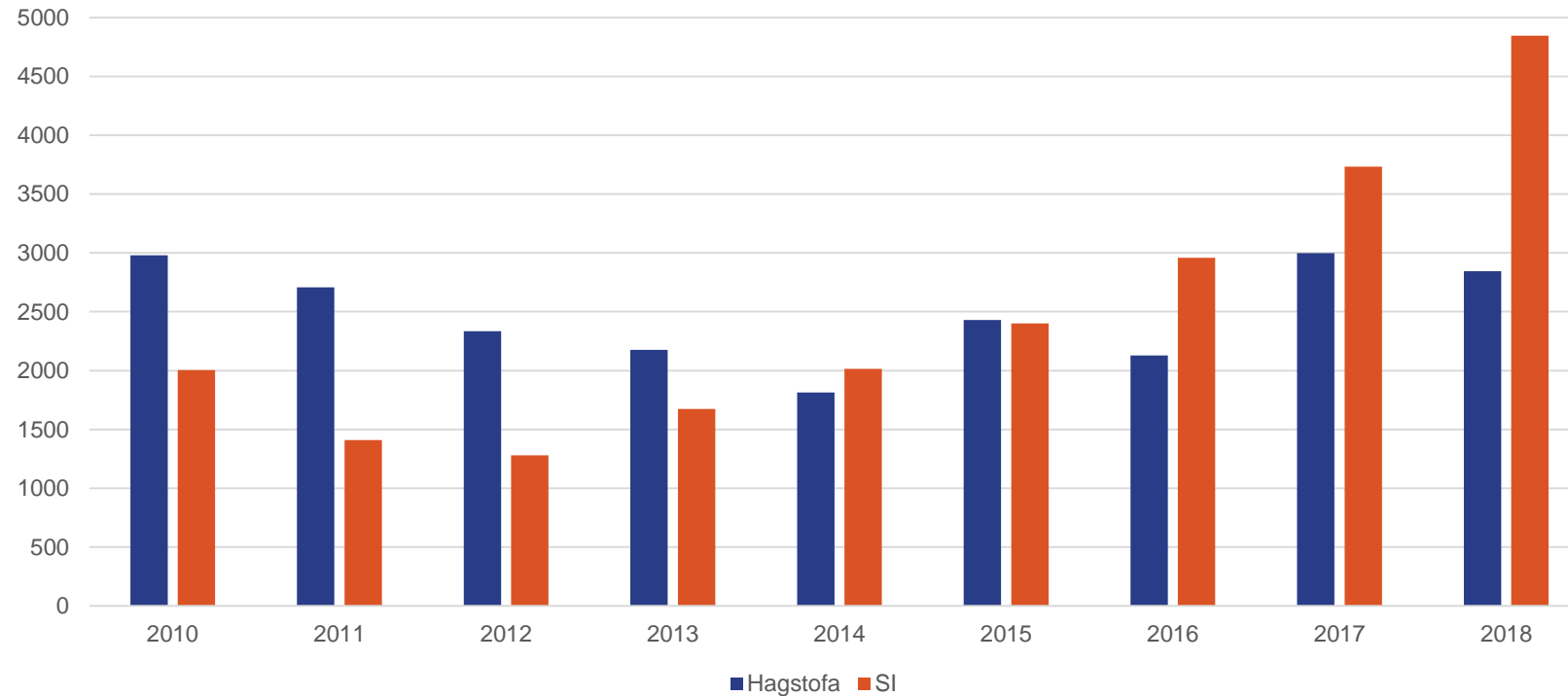
Fjöldi skoðaðra kрана

Talning SI besta vísbendingin

Mikill munur á tölum Hagstofunnar og SI um íbúðir í byggingu

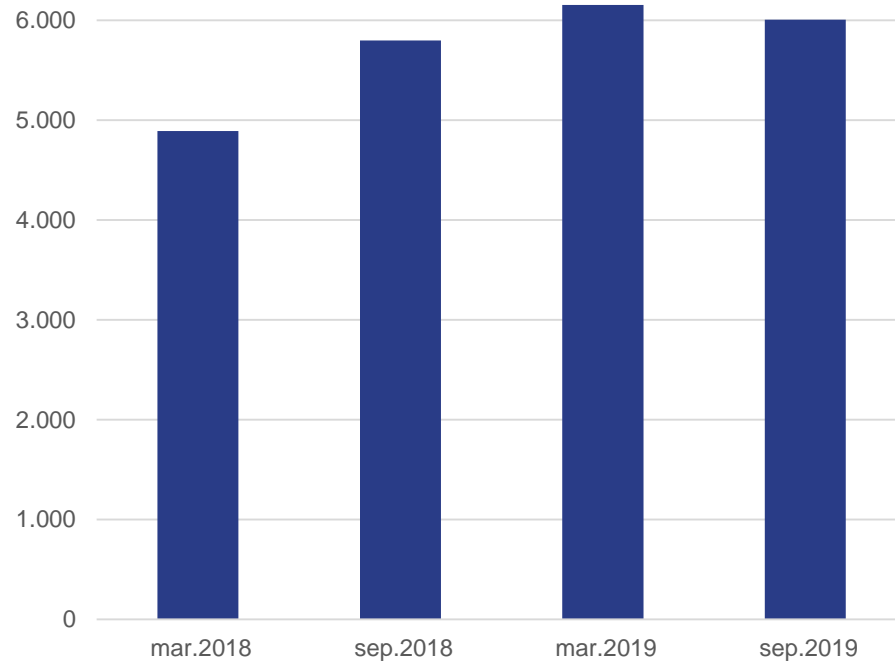
Íbúðir í byggingu á höfuðborgarsvæðinu undir lok árs
samkvæmt talningu SI og tölum Hagstofunnar

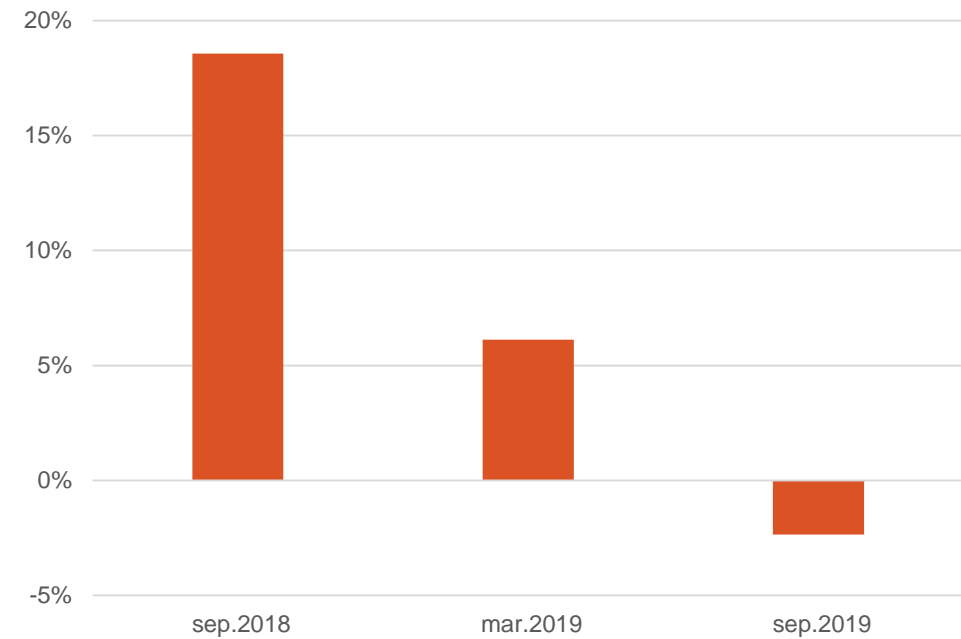
Lítilsháttar fækkun íbúða í byggingu

Nýjustu talningar Samtaka iðnaðarins

Íbúðir í byggingu á höfuðborgarsvæðinu og í nágrennasveitarfélögum þess

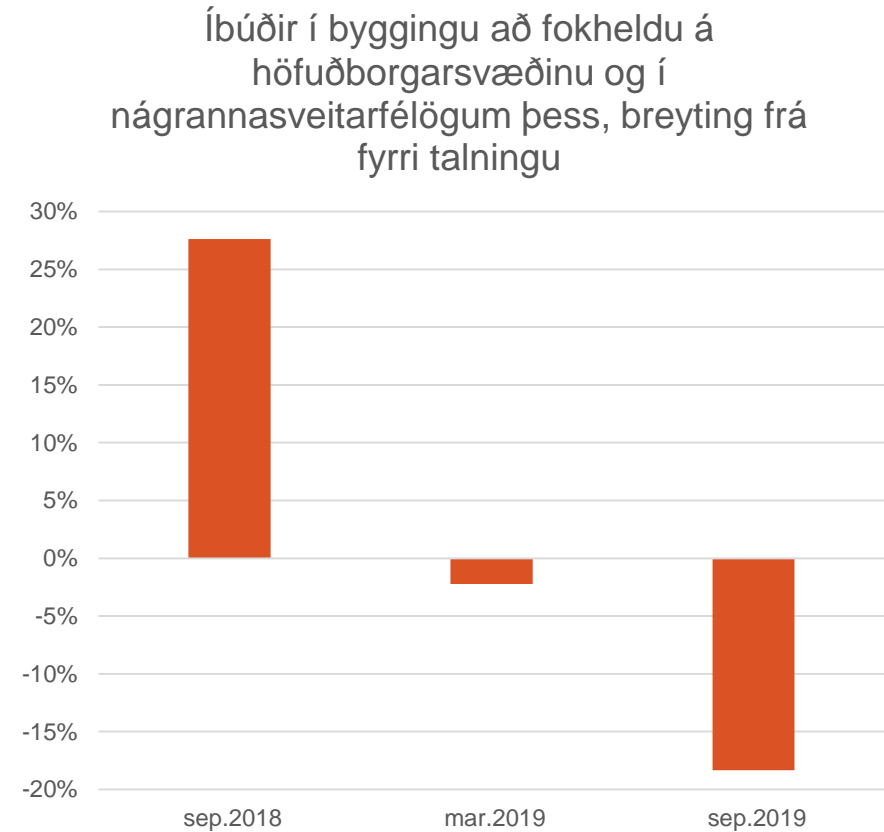
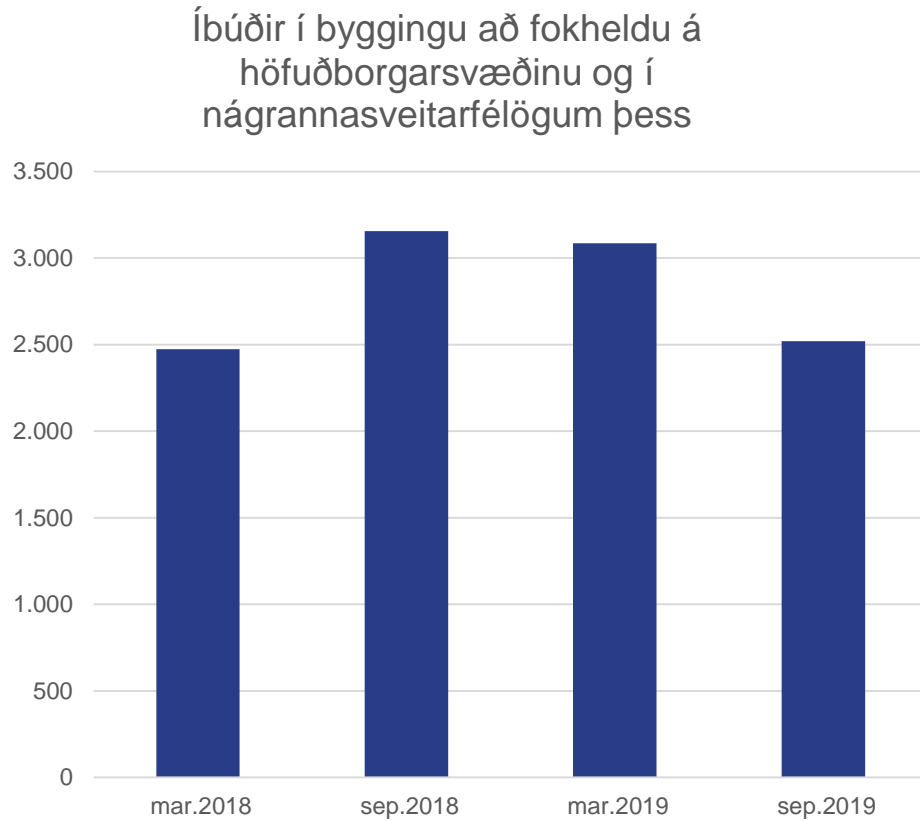

Íbúðir í byggingu á höfuðborgarsvæðinu og í nágrennasveitarfélögum þess , breyting frá fyrri talningu

Samdráttur á fyrstu byggingarstigum

Talsverð fækkun íbúða að fokheldu

Samdráttur í smíði nýrra íbúða

- Um 14% færri íbúðir eru á fyrstu byggingarstigum á höfuðborgarsvæðinu en í talningu SI í mars
- Talning SI sýnir sveiflur ● ILS áætlað að uppsöfnuð þörf verði fyrir 2.300 til 5.100 íbúðir í árslok

BAKSVIÐ

Baldur Arnarson
baldura@mbl.is

Ný íbúðatalning Samtaka iðnaðarins bendir til að dregið hafi úr byggingu nýrra íbúða á höfuðborgarsvæðinu. Þannig voru um 14% færri íbúðir komnar að fókheldu en í mars síðastliðnum.

Samkvæmt nýju talningunni voru 2.190 íbúðir komnar að fókheldu. Til samanburðar voru 2.558 íbúðir á því byggingarstigi í mars síðastliðnum og 2.668 í september 2018. Fjöldinn er nú álfika mikill og í mars 2018.

Munurinn er enn meiri í nágrenni höfuðborgarsvæðisins. Þar hefur íbúðum sem eru komnar að fókheldu fækkað úr 528 í mars 2019 í 330 í nýjustu talningu, eða um 37,5%.

Hins vegar fjölga íbúðum á höfuðborgarsvæðinu sem eru fókheldar eða lengra komnar um 15%. Þær voru um 2.800 í nýju talningunni en rúmlega 2.400 í síðustu talningu í mars. Þá fjölgaði íbúðum í nágrenni höfuðborgarsvæðisins sem eru fókheldar eða lengra komnar um 9%, úr 638 í mars 2019 í 695. Samanlagt eru nú tæplega 5.000 íbúðir komnar að fókheldu, eða fókheldar og lengra komnar, á höfuðborgarsvæðinu, eða álfika margar og í mars síðastliðnum. Með nágrenni höfuðborgarsvæðisins eru um 6.000 íbúðir í þessum tveimur flokkum, um 150 færri en í síðustu talningu.

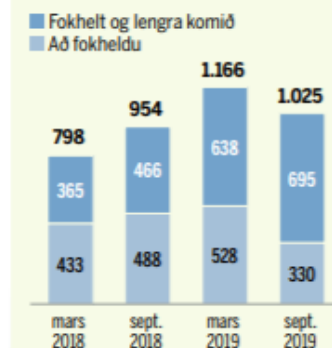
Viðbrögð við samdrætti

Fækkun íbúða á höfuðborgar-

Íbúðir í byggingu skv. talningu Samtaka iðnaðarins

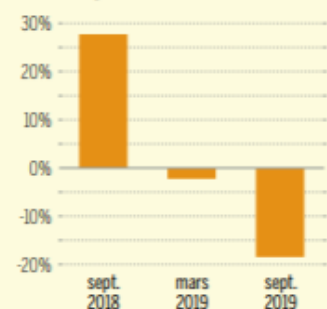
Nágrenni höfuðborgarsvæðisins

Mars 2018 til september 2019

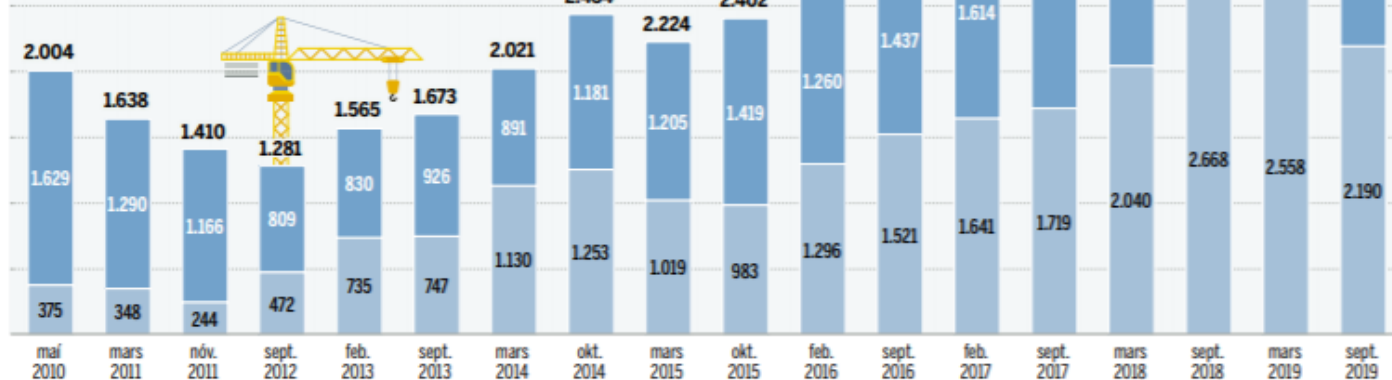
Íbúðir í byggingu að fókheldu, breyting frá fyrri talningu

Höfuðborgarsvæðið og nágrenni höfuðborgarsvæðis samtals

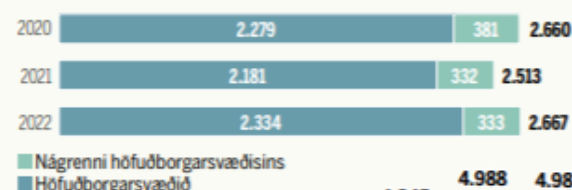

Höfuðborgarsvæðið, maí 2010 til september 2019

Fókheld og lengra komið | Að fókheldu

Spá Samtaka iðnaðarins um fullbúnar íbúðir til 2022

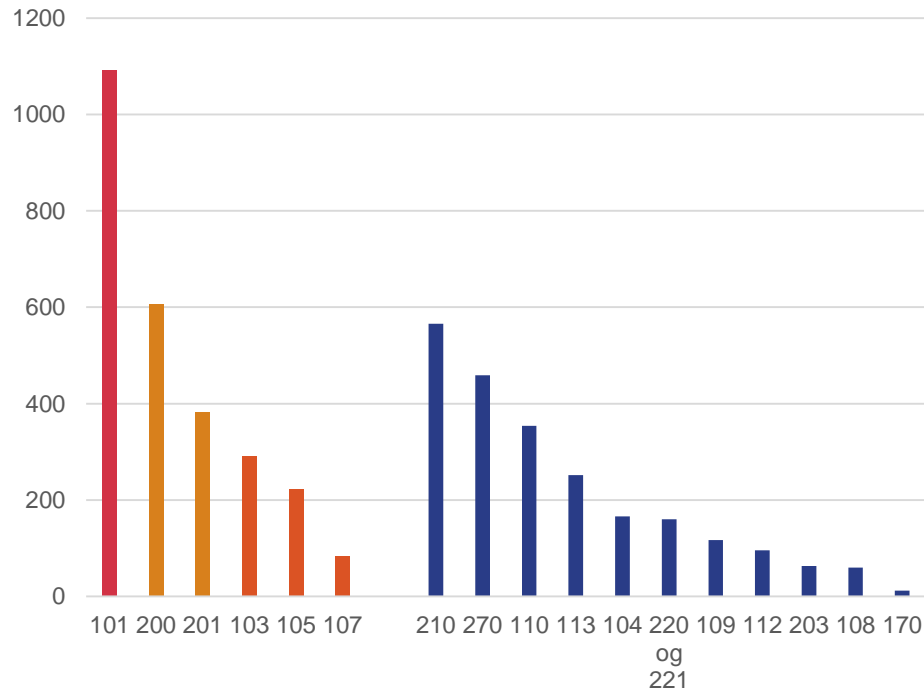

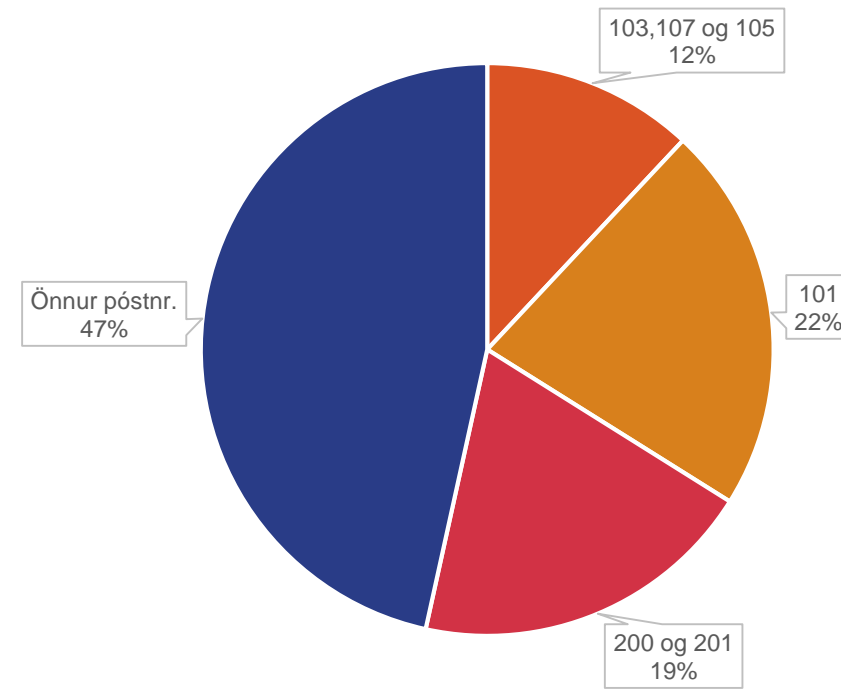
Framboð og eftirspurn fer ekki saman

Vantar hagkvæmari íbúðir og of mikil áhersla á þéttingu byggðar

Íbúðir í byggingu eftir póstnúmerum, skv. talningu SI í sept. 2019

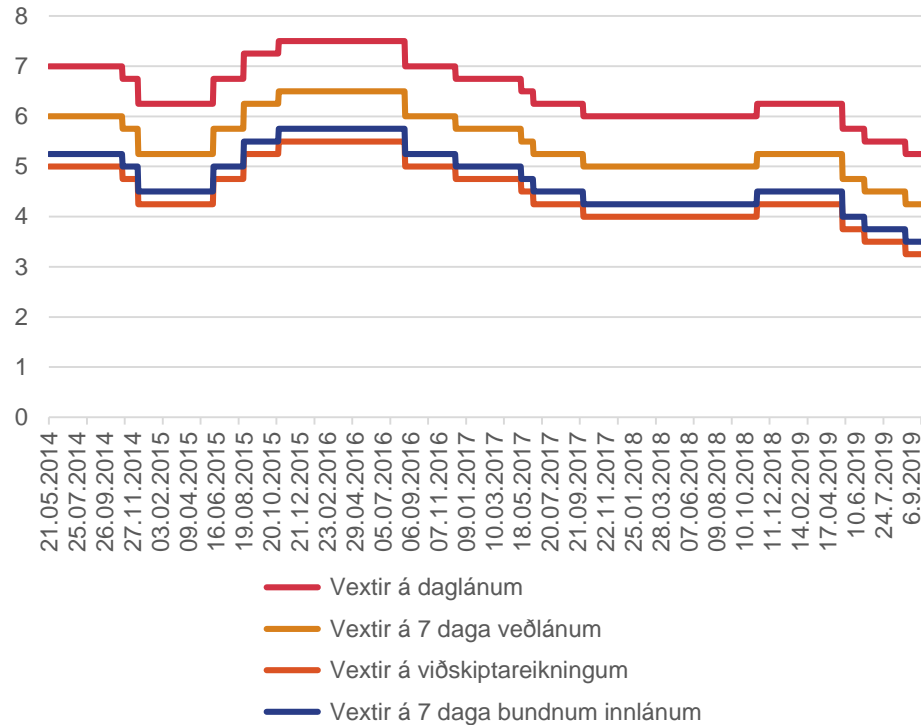
Íbúðir í byggingu eftir póstnúmerum, skv. talningu SI í sept. 2019

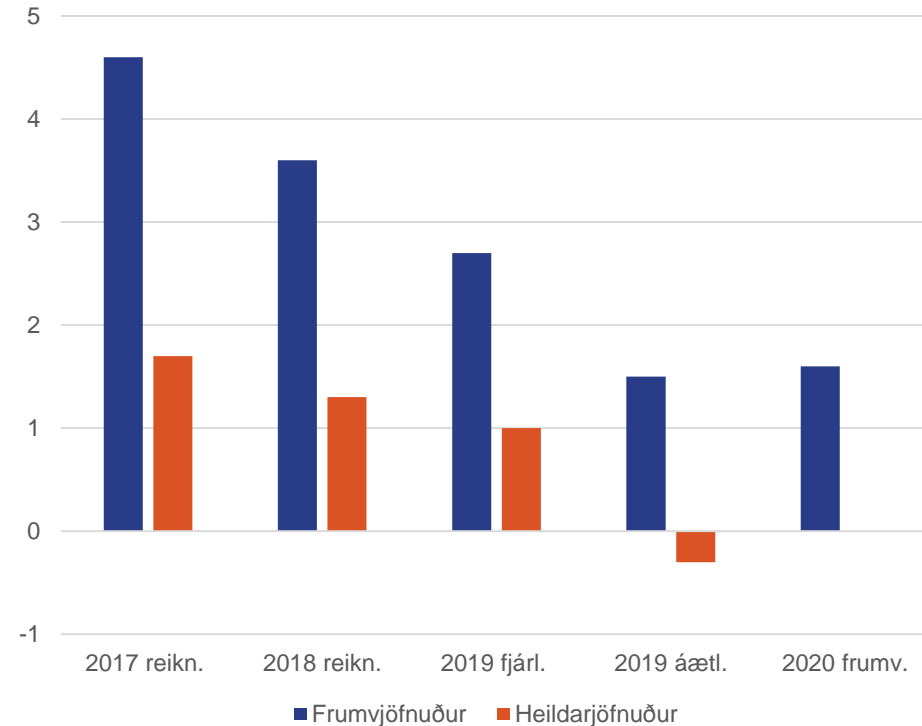
Tilfni til hagstjórnaraðgerða

Verkefni hagstjórnar að milda niðursveifluna

Stýrivextir Seðlabanka Íslands, %

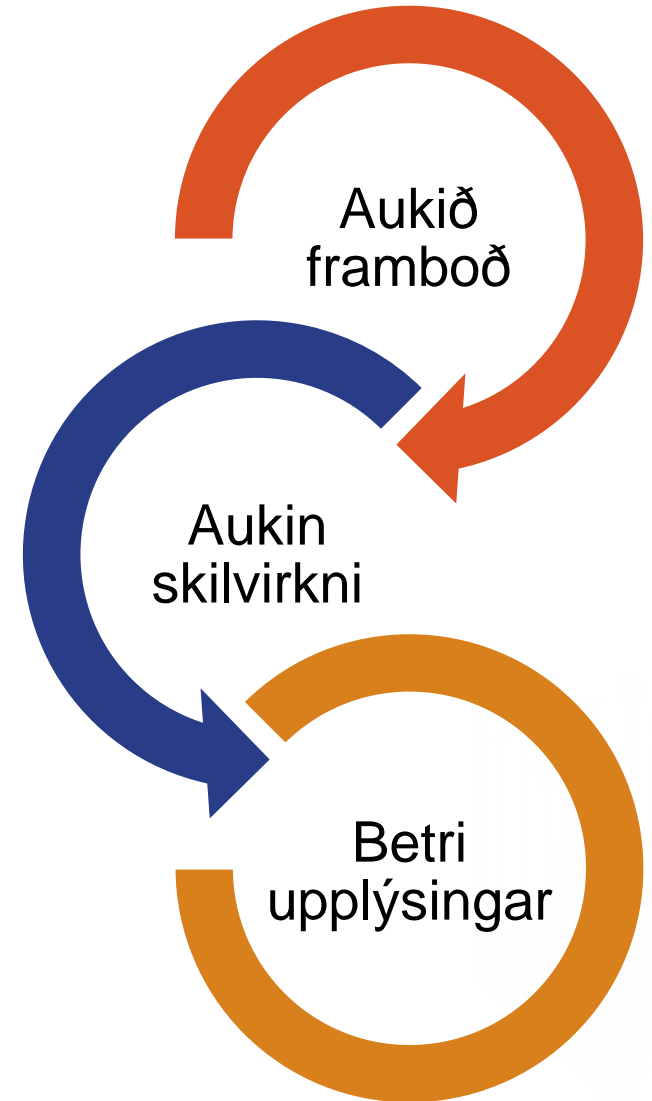
Jöfnuður ríkisfjármála, % af VLF

Tilfni til aðgerða

40 tillögur til að bæta stöðu á húsnæðismarkaði

- Almennar íbúðir
  - Stækkun kerfisins með stofnframlögum og hærri tekjumörkum
- Húsnæðisfélög
  - Stutt við uppbyggingu óhagnaðardriffinna húsnæðisfélaga
- Leiguvernd
  - Skýrari reglur á leigumarkaði án þess að það bitni á framboði
- Skipulags- og byggingarmál
  - Endurskoða regluverk til einföldunar og rafvæða stjórnsýslu
- Samgönguinnviðir
  - Hraða uppbyggingu samgönguinnviða og almenningsamgagna
- Ríkislóðir
  - Ráðstöfun ríkislóða fyrir íbúðir, þar á meðal fyrir leigumarkað
- Upplýsingamiðlun
  - Samræmd söfnun og miðlun upplýsinga um húsnæðismál

Íbúðamarkaður í niðursveiflu

Hægir á umsvifum í bygginga- og mannvirkjaiðnaði

Niðursveifla á
íbúðamarkaði hafin

Umsvifin enn nokkuð mikil þrátt
fyrir samdrátt

Hagstjórnaraðgerðir til að
milda niðursveifluna

25
ára
1994
2019

Samtök
iðnaðarins